

RĪGAS DOMES PILSĒTAS ATTĪSTĪBAS DEPARTAMENTS
PILSĒTVIDES ATTĪSTĪBAS DEPARTAMENTS

Tālrunis 67105816, e-pasts: pad@riga.lv
www.rdpad.lv

Tematiskais seminārs „Mājoklis”

PROTOKOLS

2014. gada 22. oktobrī
Sanāksme tiek atklāta plkst. 14:00

Rīgā

Nr.1

Sanāksmi vada:

Valdis Melderis – moderators

Sanāksmē piedalās:

Skatīt pielikumu (dalībnieku saraksts no reģistrācijas)

Sanāksmi protokolē: Linda Tīruma

Darba kārtībā: Tematiskais seminārs par tēmu „MĀJOKLIS”

V.Melderis: atklāj sanāksmi. Īsumā izstāsta, kāpēc esam sanākuši, minot par darba kārtību un uzsverot, ka šodien ieradušies cilvēki, lai strādātu pie ieteicamākajiem pilsētvides jaunā Rīgas teritorijas plānojuma risinājumiem. Aicina uzstāties Rīgas Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes vadītājas vietnieci Inesi Sirmo.

Inese Sirmā: uzstājas ar uzrunu – iepriekšējā gadā veikto aktivitāšu pārskatu. Tieki iezīmēti galvenie problēmjautājumi: sporta un atpūtas zonu trūkums, autostāvvietu trūkums dzīvojamos rajonos, neskaidrais velosipēdu celiņu tīklojums, pilsētas infrastruktūras zemais tehniskais stāvoklis. Šīs problēmzonas apzinātas iepriekšējā gadā veiktā pētījumā, kurā piedalījušies vairāk nekā 1000 rīdzinieku (277 aptaujas anketas). Šodienas seminārs veltīts nākamā etapa atklāšanai – semināru ciklam par mājokli, vidi, transportu un darbu – pilsētvidei nozīmīgiem jautājumiem visas pilsētas mērogā. Tieki noslēgta prezentācija.

V.Melderis: pārņem vadību, ieskicē dienas programmu. Dalībnieki tiek aicināti uzdot jautājumus – to nav. Tieki pieteikta Māra Liepa – Zemeša – Pilsētvides attīstības pārvaldes galvenā teritorijas plānotāja – jaunā Rīgas teritorijas plānojuma izstrādes koordinatore, kā arī valsts un pašvaldības funkciju nodrošināšanai nepieciešamo teritoriju tematiskā plānojuma vadītāja.

Māra Liepa - Zemeša: uzsāk prezentāciju, attēlojot jaunā Rīgas teritorijas plānojuma izstrādes procesa laiku skalu, uzsverot, ka šobrīd tā atrodas izpētes un tematisko plānojumu stadījā, kurā svarīga sabiedrības un organizāciju iesaiste. Dalībnieki tiek aicināti iesaistīties jebkurā brīdī. Notiek atskats uz padarīto - ilgtspējības stratēģija apstiprināta šī gada maija

beigās. Teritorijas plānojums ir stratēģiskās īstenošanas dokumenti. Tieki ūsi ieskicēts „Mājokļa” stratēģiskais plāns, uzsverot problēmātiku – iedzīvotāju skaita samazināšanos un tiek aicināts galveno uzmanību veltīt pilsētas centra attīstībai. Iedzīvotāju sarukšanas apstākļos būtu jāveicina apbūvēto teritoriju attīstību. Stratēģijā paredzēts maksimālu uzmanību veltīt PSRS laika humanizācijai. Tieki aicināts meklēt risinājumus arī dzīves kvalitātes uzlabošanai pieostas rajonos, kā arī dzīvojamā fonda dažādošanai Rīgā. Turpinājumā tiek attēlotas prioritātes katram Rīgas reģionam, ieskicējot katru no tiem un uzsverot aspektus, kas dominē un kā trūkst. Svarīgi veicināt iedzīvotāju piedeību un definēt apkaimju centrus, kur būtu jānodrošina daudzveidīgi pakalpojumi un rekreācijas funkcijas. No iepriekšējām sarunām secināts:

- cilvēkus galvenokārt uztrauc, kā attīstās teritorijas dzīvesvietu tuvumā;
- pieostas apkaimju problemātika – dzelzceļš, trokšņi, piesārņojums utt. (uzsākts darbs pie atsevišķa tematiskā plānojuma);

Visvairāk rīdzinieki apmierināti ar sabiedrisko transportu, zaļo zonu; šā brīža problēmas – autostāvvietas, kanalizācijas sistēmas, vajadzība pēc atpūtas zonām, autoceļu sakārtošana, pirmsskolas izglītības iestāžu trūkums, ārstniecības iestāžu trūkums.

Tiek uzsvērts, ka teritorijas plānojums ir tikai viens no risinājumiem šīm problemātikām, tiek ieskicētas arī pārējās risinājumu zonas.

Tiek minēts, ka jārada nosacījumi dzīvojamo teritoriju nodrošināšanai ar rekreācijas infrastruktūru, plānveidīgu rīcību pašvaldības funkcijām, sabiedriskā un privātā transporta konkurētspējas definēšanu u.c.

Turpinājumā prezentācijas fokuss tiek vērsts uz pētījumiem, kas veikti Rīgas teritorijas plānojuma izstrādes ietvaros, attēlojot, kā teritorijas plānojuma izstrādē tiek atbalstīti sabiedrības līdzdalības pasākumi.

Dalībnieki tiek iepazīstīta ar uzdevumiem, strādājot ar rīdziniekiem teritorijas plānojuma izstrādes procesā: informēt, noskaidrot viedokli un iesaistīt iedzīvotājus.

Šā semināra ietvaros tiek plānots meklēt risinājumus visas pilsētas attīstības kontekstā. Dalībnieki tiek iepazīstināti ar jautājumiem grupās, par kuriem tiks diskutēts semināra praktiskajā daļā, akcentējot, ka šajā posmā ļoti būtiski saprast, kuru risinājumu izvēlēties, tamēj katrai grupai jārod iespējamais risinājums konkrētā jautājumā, izvērtējot trīs piemērus un uzsklausot ūsu problēmas izklāstu. Lai darbs būtu efektīvāks, katrai grupai tiks piedāvāti arī iespējamie risinājumu varianti, vienlaikus aicinot arī izstrādāt savu alternatīvu.

Uzstāšanās tiek noslēgta.

V.Melderis: aicina grupu vadītājus iznākt auditorijas priekšā, izklāstīt katras grupas darba saturu un sagaidāmo rezultātu.

Auditorijas priekšā tiek aicināti:

- Ilze Purmale – Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta direktora vietniece pilsētvides attīstības jautājumos;
- Inese Sirmā - Rīgas Pilsētas attīstības departamenta Pilsētvides attīstības pārvaldes vadītājas vietniece;
- Māra Liepa Zemeša - Pilsētvides attīstības pārvaldes galvenā teritorijas plānotāja – jaunā Rīgas teritorijas plānojuma izstrādes koordinatore, kā arī valsts un pašvaldības funkciju nodrošināšanai nepieciešamo teritoriju tematiskā plānojuma vadītāja;
- Karīna Jansone – Mājokļu attīstības un Rīgas kultūrvēsturisko teritoriju tematiskā plānojuma vadītāja;
- Nika Kotoviča – Meliorācijas attīstības tematiskā plānojuma vadītāja;

- Lauma Līdaka – Ūdens teritoriju un krastmalu, kā arī Ainavu tematiskā plānojuma vadītāja;
- Dace Kiršteina – Aizsargjoslu un aprobežojumu tematiskā plānojuma vadītāja;
- Vilnis Salenieks – Transporta attīstības tematiskā plānojuma vadītājs;
- Guntars Ruskuls – Stratēģiskās vadības pārvaldes vadītāja vietnieks.

V.Melderis: aicina izteikties minētās personas.

Ilze Purmale: iepazīstina ar sevi un savu profesionālo darbību. Akcentē, ka jautājumiem, kas izvēlēti diskusijām šodien, ir mērķis rast klausītāju atbalstu risinājumu pamatošanā.

Vilnis Salenieks: nav komentāra.

Guntars Ruskuls: uzsver, ka noris daudz fundamentālu pārmaiņu transporta organizācijā, pilsēta tiek plānota kompakti, domājot arī par dzīvojammo struktūru reģenerāciju. Jāizvērtē arī mazās prioritātes, jo no tām atkarīga problēmu risināšanas gaita.

V.Melderis: Aicina iepazīties ar darba grupu vadītājiem.

Karīna Jansone: grupas tēma – „Piekļuve pie izglītības iestādēm dzīvojamās teritorijās”. Tieki uzsvērts, ka jāatrod labākais risinājums, kā nodrošināt labvēlīgu, ērtu piekļuvi izglītības iestādēm.

Nika Kotoviča: grupas tēma – „Meliorācijas risinājumi kopsaistībā ar pilsētas dzīvojamām teritorijām”. Grupas darba procesā būtu svarīgi saprast, kādus uzlabojumus varētu panākt. Tieki atrunāti arī finansējuma jautājumi.

Lauma Līdaka: grupas tēma – „Uzņēmējdarbību un pakalpojumu dzīvojamās teritorijās priekšrocības un trūkumi”. Šodien būtu jāieskicē risinājumi, kā ar zonējuma palīdzību radīt harmoniskāku vidi, kurā būtu iespējams eksistēt visām funkcijām.

Dace Kiršteina: grupas tēma – „Dzīvojamā apbūve aizsargjoslās un paaugstināta riska objektu drošības zonās”. Tieki aplūkotas divas dzīvojamās apbūves zonas, kurām „pāri iet” paaugstināta riska objekti.

V.Melderis: aicina uzdot precizējošus jautājumus Mārai vai darba grupu vadītājiem.

Vīrietis (neminēja savu vārdu): cik ilgi plānotas darba grupas?

V.Melderis: apmēram stunda laika. Izstāsta principu, kura ietvaros būtu jāstrādā. Aicina katras grupas vadītāju doties pie durvīm un dalībniekiem, kas pārstāv šo grupu – sekot. Noslēdz pirmo daļu.

V.Melderis: atklāj prezentāciju daļu. Grupu vadītāji tiek aicināti ieskicēt sarunas tēmu, piedāvātos variantus un risinājumus. Diskusiju daļa tiek paredzēta šo tēmu centrālās virzības noteikšanai.

Tieki apzināti grupu pārstāvji. Uzstāties ar secinājumiem tiek aicināta pirmā grupa.

Ljeta Putāne: tiek pieteikta prezentācija grupas tēmai „Dzīvojamā apbūve aizsargjoslās un paaugstināta riska objektu drošības zonās”. Tieki uzslavēts saliedētais grupas darbs.

Galvenie secinājumi: pilsētā ir vietas, kuru ēkas atrodas riska objektu ierobežojumu zonās, radot ierobežojumus apbūvei un citai izmantošanai. Piemēram, Sarkandaugavā (naftas produktu terminālis), Pļaviniekos (Latvijas ķīmija) – 370 m rādiusā ap tām nevarētu atrasties dzīvojamā apbūve, tomēr tā šajos rajonos atrodas. Grupas lokā tiecis diskutēts, ko darīt un kā risināt šīs problēmas, lai tās nebūtu aktuālas turpmāk. Galvenie risinājumu virzieni:

- 1) precizēt šīs zonas un pārvietot iedzīvotājus;
- 2) noteikt stingrākas prasības uzņēmumiem, kas rada apdraudējumu dzīvojamajām mājām, piemēram, uzlabojot tehnoloģijas (tieki atzīts, ka šis risinājums nevar izslēgt risinājuma nr. 1 aktualitāti);

- 3) paredzēt, ka ap dzīvojamajām zonām tiek izvietota bufera zona 100 līdz 500 m rādiusā, pārvietojot uzņēmumus, kas atrodas šajā teritorijā;
- 4) atstāt visu esošajā stāvoklī, kompensējot iedzīvotājiem apdraudējuma radīto seku kaitējumu.

Turpinājumā tika izveidoti seši kritēriji risinājumam. Ar tiem iepazīstināt klausītājus tiek aicināts grupas pārstāvis Uģis Stīpnieks.

Uģis Stīpnieks (strādā nekustamo īpašumu nozarē; savulaik bijusi dzīvesvieta apdraudējuma zonā pie minerālmēslu termināļiem): tiek piedāvāts:

- 1) precizēt esošo aizsargjoslu karti, tās vietā radot jaunu, kurā būtu skaidri saprotams katrs aizsargjoslas veids un tās riski. Tai būtu pieejamai Rīgas Domes mājaslapā, lai katram iedzīvotājam būtu iespējams iepazīties ar šiem riskiem un tos apzināties.
- 2) tiek izteikts piedāvājums palielināt iedzīvotāju informēšanas pakāpi, akcentējot arī to, cik liela iespējamība pastāv, ka tie iestāsies.
- 3) plānojot nākamo Rīgas pilsētas attīstības plānu, minimizēt riska zonas, kurās ieplānota rūpnieciska ražošana vai pārkraušana, jo pastāv ļoti liels risks, ka tas radīs konfliktu ar iedzīvotājiem. Tieki piedāvāts šo plānu izstrādāt, ievērojot pakāpenisku pāreju no riska uz apdzīvojamo zonu.
- 4) tur, kur konflikta zonas pastāv jau šobrīd, tiek izteikts aicinājums nerīkoties radikāli, pārceļot uzņēmumu vai iedzīvotājus, bet katra situāciju vērtēt atsevišķi, saprotot bīstamības pakāpi, nepadarot radikālus risinājumus par masveida pasākumu.
- 5) uzņēmumiem būtu jāuzlabo tehnoloģijas. Domei un valdībai aicinājums pievērst lielāku uzmanību šim aspektam, kontrolējot tehnoloģiju darbības standartu uzlabojumu veicināšanu. Uzņēmējiem par tehnoloģiju uzlabojumiem būtu jāsaņem nodokļu atlaides vai citas preferences, lai veicinātu to iniciatīvu šai virzienā.
- 6) noteiktas aizsardzības zonas iedzīvotājiem būtu jāpiešķir zināmi bonusi no uzņēmuma, kas rada apdraudējumu. Tie varētu būt šādi:

- teritorijas labiekārtošana,
- remonti mājās,
- dzīvojamo zonu pilnveide.

Tika izskatīta arī kadastrālās vērtības pazemināšanas iespēja šajās teritorijās, secinot, ka tas radītu:

- nekārtības kadastrālās vērtības noteikšanas sistēmā;
- negatīvas konsekvences iedzīvotājiem.

Piedāvājums darboties ar pašvaldībai piemērojamo nodokļu atlaidi, nosakot to lielākā apmērā iedzīvotājiem, kas dzīvo šajās teritorijās.

- 7) ņemot vērā, ka ir mazāk par 20 bīstamajiem objektiem un zinot, cik populāra ir muzeju nakts, tiek piedāvāta alternatīva informācijas aprites veicināšanai, proti, rīkot „Bīstamo uzņēmumu nakti”, ielaižot iedzīvotājus šo uzņēmumu teritorijās un izklāstot to politiku, kā arī vērtību, ko tie sniedz Rīgai vai vastij kopumā. Tieki argumentēts, ka šādā veidā, iespējams, tiktu paaugstināts iedzīvotāju informētības līmenis un samazināti potenciālie konflikti ar iedzīvotājiem nākotnē, to vietā radot sadarbību.

V. Melderis: aicina Ugi Stīpnieku un Daci Kiršteinu atbildēt uz jautājumiem.

Valdis Gavars, īpašumu pārvaldnieks, Rīgas domes deputāts: apliecina, ka grupā bijusi diskusija par kadastrālo vērtību, tiek izteikts atbalsts Uga Stīpnieka teiktajam, tomēr uzsverot, ka kadastra reģistra ziņā būtu jāņem vērā, ka zonām jānosaka lielāka vai attiecīgi mazāka vērtība.

Vīriets (netiek minēts vārds, uzvārds): izsaka pretargumentu Valda Gavara sacītajam - samazinot kadastrālo vērtību, iedzīvotāji maksās mazākus nodokļus. Vērtīgāk būtu rīkoties proaktīvi, investējot naudu nevis iedzīvotāju pārvietošanā, bet padarot uzņēmumus mazāk bīstamus. Tieks uzsvērts, ka šajos rajonos vajadzīgas arī darba vietas, kuras šie uzņēmumi sniedz. Vērtība tiek saskatīta risinājumos, lai šos uzņēmumus modernizētu.

V. Melderis: aicina izteikt komentāru Dacei Kiršteinai.

Dace Kiršteina: ieviešot šos uzlabojumus, bīstamības zona samazinās. Ir nepieciešams ieviest bīstamo zonu metodikas precizējumus.

V. Melderis: zinām, ka šāda problēma jau gadiem pastāv Mangaļsalā. Kāds varētu būt risks, ka šī problēma pastāvēs arī 2018. līdz 2030. gadā?

Dace Kiršteina: Rīgā ir 18 bīstamie uzņēmumi, kam atšķiras bīstamības pakāpe. Būtu jāsāk ar bīstamākajiem, iespējams, kā vienu no risinājumiem apsverot iespēju pārvietot iedzīvotājus.

V. Melderis: Rezumējot - sodām iedzīvotājus, jo uzņēmums nevēlas mainīties?

Vīriets (netiek minēts vārds, uzvārds): sniedzam labākas iespējas.

Ljeta Putāne: abi varianti (gan iedzīvotāju, gan uzņēmumu pārvietošana) ir galēji, grupas dalībnieki vairāk atbalsta modernizēšanas pasākumus, akcentējot ieguvumus šajā risinājumā.

Uģis Stīpnieks: lai pārvietotu iedzīvotājus no ķīmijas zonām, būtu nepieciešami 120 miljoni eiro, šī summa ir ļoti liela. Uzņēmumu modernizēšana būtu lētāka.

Sarmīte Barvika (RTU pārstāve): uzskata, ka šis ir jautājums par īpašumu vērtību, jo teritoriālais plānojums ilgtermiņā ir paredzēts šīs vērtības saglabāšanai. Pilsēta ir paredzēta iedzīvotājiem, nevis rūpniecībā. Katrā zonā ir dominējošā un papildus izmantošana. Iespējams, jāizvērtē, vai šīs rūpniecības atrodas to darbības sfērai atļautās teritorijās. Jāņem vērā, kā paredzam šo teritoriju nākotni – iedalot atsevišķi rūpniecības zonu un dzīvojamā teritoriju. Aizsargājamām teritorijām jātiekt reģistrētām kadastrā. Cilvēkiem, kas iegādāsies dzīvojamo platību šajā teritorijā, būtu jāzina, ar ko rēķināties.

V. Melderis: aicina nākamo grupu.

Lauma Līdaka: grupas tēma – „Uzņēmējdarbību un pakalpojumu dzīvojamās teritorijās priekšrocības un trūkumi”. Tika aplūkoti trīs piemēri un atrunāti vispārīgi principi, kas saistīti ar teritorijas funkcionālu zonējumu. Izsaka pateicību grupai par aktīvo dalību.

Mūsdienu plānošanas praksē vērojami centieni ieviest pēc iespējas daudzfunkcionālākas teritorijas. Pilsētas „audumā” to iespējams nodrošināt ar funkcionālo zonējumu, katrā zonā nosakot galveno un papildus izmantošanas veidu/-us. Grupas darbs galvenokārt skāris papildizmantošanas veidus, kas saskaņā ar likumdošanu nevar būt pretrunā ar galveno izmantošanas veidu; tomēr sadzīvē nereti vērojama šī pretrunīgā aina (piemēram, benzīntanki dzīvojamās apbūves teritorijās, disko bāri, suņu patversmes, u.c.).

Tika izskatītas trīs apbūves teritorijas ar primāro izmantojumu – mājošanas funkciju:

- savrupmāju;
- mazstāvu;
- daudzstāvu.

Katrai no šīm teritorijām tika piedāvāts galvenais un papildizmantošanas veidu „grozs”, kas atkarīgs no Ministru Kabineta noteikumiem. Grupai bija jāapzina, ko svītrot un ar ko papildināt katru no šīm zonām.

Priekšplānā tiek aicināti grupas pārstāvji Jānis, Māris un Kārlis, lai prezentētu secinājumus.

Īss pārskats par izrunāto.

- 1) Biroja ēku būve - savrupmāju apbūves būtu pieļaujama pasta ēka, bet ne citi biroji.
- 2) Tirdzniecības vai pakalpojumu objektu apbūve – grupas ietvaros norisinājās diskusijas par bāriem, kafejnīcām, degvielas uzpildes stacijām. Tika panākta vienošanās, ka savrupmāju apbūves rajonā nebūtu jāpieļauj degvielas uzpildes staciju un citu bīstamu objektu atrašanās vieta. Bāru un kafejnīcu klātbūtne tiek atbalstīta.
- 3) Tūrisma un atpūtas iestāžu apbūve - diskusijas par studentu un cita veida viesnīcām un to būves pieļaušanu savrupmāju apbūves teritorijā. Izskanējis Viestura Silenieka priekšlikums limitēt visu pakalpojumu klāstu, aptverot tikai tās funkcijas, kas nepieciešamas ģimenei. Attiecībā uz viesnīcām – divistabu viesnīca ir pieļaujamā robeža.
- 4) Kultūras iestādes – zināms, ka daudzās savrupmājās ir privātās mākslas galerijas, kas pēc Ministru Kabineta noteikumiem nav atļautas. Iebildums, ka šajā lokā ietilpst arī kazino un spēļu zāles – tām nebūtu jābūt pieļaujamām dzīvojamās apbūves teritorijās.
- 5) Sporta būvju apbūve - tās darba grupa ierosina atļaut visās dzīvojamās apbūves teritorijās, jo bieži tiek saklausīts pieprasījums pēc tām no iedzīvotāju vidus.
- 6) Izglītības un zinātnes iestāžu apbūve – jautājums visiem dalībniekiem, vai bērnudārzi būtu pieļaujami savrupmāju apbūves teritorijā? Vairums dalībnieku balso „par”.
- 7) Veselības aizsardzības iestāžu apbūve – tikai ārstu prakses, lai mazinātu satiksmes pieplūdumu.
- 8) Sociālās aprūpes iestāžu apbūves – pārsvarā nevēlamas, tiek izteikta vēlme pēc noslēgtas vides. Aicinājums šim mērķim izvietot jauktas apbūves teritorijas.
- 9) Dzīvnieku aprūpes iestāžu apbūves – priekšroka tiek izteikta ārstu, vetārstu praksēm. Netiek atbalstītas dzīvnieku patversmju būves.
- 10) Religisko organizāciju ēku apbūve – diskusijas, vai iespējams dalīt pa konfesijām.

Viens no galvenajiem secinājumiem – vairums no izmantojumiem būtu atbalstāms, bet būtu svarīgi veikt iedzīvotāju aptaujas pirms objektu būvēšanas.

Turpinājumā par šo trīs dzīvojamās apbūves zonu salīdzinājumu aicinājums izteikties grupas dalībniekam Mārim Jansonam.

Māris Jansons: tiek sniepts plašāks, piemēros balstīts skaidrojums, kādēļ savrupmāju apbūves teritorijās nepieciešams pēc iespējas mazākā mērā pieļaut citas apbūves. Viens no piemēriem – Mārupes savrupmāju dzīvojamais rajons - mazas ieliņas bez intensīvas satiksmes, kuras iedzīvotāji izvēlas tieši klusuma un miera dēļ, kas tajā pieejami. Nelielā teritorijas daļā, kur jaušama intensīvāka satiksme, iespējams atļaut biroju būvniecību, viesnīcas, dzīvnieku patversmes u.tml. Jautājums, kas atklājās darba grupas darba gaitā, skāra zonējumu – kur dalās teritorijas, kas paredzētas tikai dzīvojamajām mājām un kur – pārējai apbūvei paredzētais rajons. Cilvēki vēlas dzīvot klusās vietās, par to būtu jādomā. 90 procenti rīdzinieku dzīvo dzīvokļos, bet tieši klusuma dēļ būtu gatavi pārcelties, lai dzīvotu starp citām savrupmājām.

Turpinājumā tiek aicināts grupas pārstāvis Kārlis.

Kārlis (uzvārds netika minēts): privātmāju zonas ir pelnījušas privilēģijas. Būtu jāveido demokrātiskāka pieeja, līdzvērtīgāka sadale attiecībā uz visām nepieciešamajām funkcijām. Tieks izteikts aicinājums necensties veidot privilēģijas attiecībā pret, piemēram, privātmāju teritorijām salīdzinājumā ar daudzdzīvokļu namiem.

V. Melderis: aicina komentēt šos argumentus.

Vīriets (vārds, uzvārds netika minēts): zemesgabala un ēku īpašniekam pastāv izvēles brīvība attīstīt savu īpašumu. Ja paliksim tikai pie pamatizmantošanas, tad „iesaldējam” pilsētu. Sadalot cilvēkus, vadoties pēc dzīves vietas, uzsāksim sabiedrības „karu”. Tieks izteikts aicinājums ieturēt savstarpēju toleranci.

Lauma Līdaka: rezumējot – jautājums, vai nediskriminējam noteiktu zonu attiecībā pret citām.

V. Melderis: daudz ieskicētu jautājumu, kas pārdomājami tuvākajā nākotnē. Šobrīd iezīmējam galvenos punktus. Ierosinājums atkārtot šādu darba grupu, fokusējoties tieši uz šo jautājumu. Aicina trešo grupu.

Karīna Jansone: grupas tēma – „Piekļuve pie izglītības iestādēm dzīvojamās teritorijās”. Problēma – zināms, ka Rīgā ir daudz izglītības iestāžu, kas izvietotas dzīvojamās teritorijās. Laikā, kad šīs iestādes tika veidotas, bija cita situācija gan iedzīvotāju mobilizācijas, gan transporta organizācijas ziņā, tādēļ šobrīd skolām un bērnudārziem ir grūti piekļūt – tās ir vēsturiskas apbūves teritorijā vai kvartāla vidū, kur trūkst infrastruktūras, lai nodrošinātu optimālu piekļuvi tām. Darba grupas fokusā tika izvēlētas trīs teritorijas:

- mikrorajons (Purvciems),
- vēsturiska apbūves teritorija (Āgenskalns),
- jaunka teritorija (pēckara apbūve tuvu vēsturiskajam centram) (Klīversala).

Risinājumi:

- piesaistīt papildus teritorijas, lai risinātu satiksmes organizācijas problēmas;
- paplašināt izglītības iestāžu tīklu, paralēli veicot veloceļu attīstību;
- izmantot dažādus represīvus paņēmienus – paaugstināt samaksu, mainīt izglītības iestāžu darba laiku, aizliegt satiksmes līdzekļu apstāšanos pie izglītības iestādēm.

Ziņot par darba grupas rezultātiem tiek aicināta Agnese Reine – Rīgas Domes Īpašuma departamenta darbiniece.

Agnese Reine: neviens no šiem risinājumiem nav pielietojams visām situācijām. Par prioritāti tika izvirzīta skolu tīkla optimizācija, kas apmierinātu gan iedzīvotājus, gan mācību iestāžu noslodzi. Veidojot jaunas apbūves, svarīgi veidot tās atbilstoši jaunajām prasībām. Attiecībā uz esošajām izglītības iestādēm tika izdalīti šādi bloki:

- esošās noslodzes mazināšana (sabiedriskā transporta attīstība un pieejamība, velonovietu attīstība, pasākumi laika kontrolei, ko katrs autovadītājs pavada stāvvietā pie skolas);
- esošo resursu efektīva izmantošana (skolu teritoriju pārplānojums to pieejamībai, iespēja pievienot blakus esošās teritorijas (paredzams kā reti iespējams risinājums), papildus īslaicīgo autotransporta novietu izveide, stāvlaukuma izveide blakus esošā teritorijā).

V. Melderis: uz kuru vecumgrupu tas attiecas?

Agnese Reine: pirmās klases; 6 līdz 7 gadu vecums; līdz šādai detalizācijai netikām.

Vīriets (vārds, uzvārds netika minēts): bērnu tiesību aizsardzības likums paredz, ka līdz 7 gadu vecumam vecākam jābūt klāt, vedot bērnu uz skolu.

Sieviete (vārds, uzvārds netika minēts): visbiežāk bērni uz skolu tiek vesti 1. līdz 2. klasē; no 7 gadu vecuma bērns uz skolu var iet pats.

V. Melderis: jautājums ir tāds – vai noteikumi paredz autostāvvietu nepieciešamību pie mācību iestādēm?

Sieviete (vārds, uzvārds netika minēts): Pašvaldības saistošie noteikumi pieprasā nodrošināt autostāvvietas pie skolas un bērnu dārziem. Tās var pavadīt tur visu dienu.

Agnese Reine: noslēdzot darba grupas diskusijas izklāstu – tiek piedāvāti skolu mobilitātes plāni, proti, skolu vadība ar vecākiem vienojas par pasākumiem, kas būtu īstenojami, lai piekļuves problēma tiktu risināta.

V. Melderis: vai ir kas piebilstams?

Nav komentāru

V. Melderis: norāda uz izaicinājumiem, laižot bērnu uz skolu vienatnē. Vecākiem drošāk bērnu atvest uz skolu ar automašīnu, lai mazinātu potenciālo apdraudējumu. Tieka aicināta ceturtās grupas pārstāve Nika Kotoviča.

Nika Kotoviča: tēma „Meliorācijas risinājumi kopsaistībā ar pilsētas dzīvojamām teritorijām.” Tika diskutēts par atsevišķu teritoriju applūšanu, kas rada risku iedzīvotājiem – veselībai, īpašumiem un pat dzīvībai. Pašvaldības uzdevums ir pasargāt iedzīvotājus no zaudējumiem, kas rodas, aplūstot apdzīvotām zonām. To izdarīt ir sarežģīti, jo meliorācijas risinājumi ir dārgi, un tos grūti vienlaicīgi risināt visā pašvaldības teritorijā. Diskusijai darba grupā tika izvēlētas trīs dažādas Rīgas apkaimes ar dažādu problemātiku attiecībā uz meliorācijas risinājumiem:

- Purvciema mikrorajons
- Mangaļsalas privātmāju rajons
- Spilves daudzfunkcionālais lokālais centrs, kur nākotnē plānota intensīva apbūve.

Tiek demonstrētas fotogrāfijas pirms un pēc plūdiem.

Darba grupas fokusā:

- tika diskutēts, kādā veidā un pēc kādiem kritērijiem šos meliorācijas risinājumus būtu jāīsteno un kur – vispirms.
- tika atrunāti sākotnēji piedāvātie kritēriji, darba grupai papildinot esošos kritērijus ar jauniem aspektiem, kas obligāti būtu vērtējami. No šiem rezultātiem var secināt, ka Rīgas pilsētas pirmā prioritāte ir sociālie kritēriji – iedzīvotāju dzīves kvalitāte, drošība, iedzīvotāju skaits plūdu apdraudējuma teritorijā.
- otrā prioritāte - ņemt vērā vides situāciju un plūdu potenciālo ietekmi uz vidi, pilsētvidi, apdraudētajām un apkārt esošajām teritorijām;
- otrā prioritāte – finansiālais aspeks jebšu - cik meliorācijas risinājumi izmaksā pilsētai.

Tie būtu jāņem vērā, izvērtējot prioritātes. Tika strādāts ar diviem esošiem scenārijiem un formulēts trešais iespējamais variants.

Risinājumi:

- pašvaldība iespēju robežās risina meliorācijas jautājumus – šis risinājums būtu piemērots blīvi apdzīvotās teritorijās (Purvciems, Pļavnieki), kur nav plānota intensīva papildus apbūve. Ja pašvaldība nevar savlaicīgi reaģēt, piemērojamā

- konsekvence – apbūves aizliegums šajās teritorijās (vismaz pagaidu -, kamēr tiek meklēti alternatīvi risinājumi);
- finansējuma līdzdalība un piesaiste meliorācijas jautājumu risināšanai (katras teritorijas attīstībā ieinteresēto pušu līdzdalība. Šāds risinājums piemērots, piemēram, Spilves apkaimē, ko plānots attīstīt nākotnē, savukārt citur – teritorijās, kur tiek īstenoti jauni projekti (jauna apbūves teritorija)).

Meklējot alternatīvu risinājumu, tika atklāts, ka jāmeklē kompleksa pieeja:

- 1) veidot institūciju Rīgā šo jautājumu centralizētai risināšanai;
- 2) sakārtot esošo meliorācijas sistēmu juridiskos jautājumus;
- 3) nepieļaut meliorācijas sistēmas tālāku pasliktināšanos pilsētā.

Secinājums – privātais finansējums ir opcija, ko varam izmantot, ja ir struktūras, kas ir ieinteresētas šajos risinājumos. Arī iedzīvotāji var maksāt par darba kārtībā esošas sistēmas uzturēšanu un izmantošanu.

Aicinājums pilsētā veidot mitrājus, niedrājus, dīķus, kas būtu jāatsavina, bet tiek saskatīts kā ceļš tālākai attīstībai. Piedāvājums izmantot Spilves plavas.

V. Melderis: aicinājums izteikt komentārus.

Māris Jansons: Spilves plavas kā sūklis piemērojams tikai Bolderājai un Imantai. Tās nevar darboties citur.

Rūta Sniedze (Latvijas Dabas fonda pārstāve): ierosinājums Rīgas Domei - sakārtot šo jautājumu visā pilsētas teritorijā; būtu jāveic visas Rīgas teritorijas izpēte, lai identificētu, kurās vietās varētu ierīkot šos niedrājus un mitrājus un lai sakārtotu hidroloģijas sistēmu. Lielisks piemērs - Zviedrijas pieredze, kā apsaimniekot šāda veida teritorijas.

V. Melderis: vai ir dati, no kurienes uz kurieni ūdens Rīgā nonāk?

Nika Kotoviča: jā, dati ir, katra teritorija jārisina kompleksi saskaņā ar apkārtējām teritorijām.

Andris Liepa: visi novadgrāvji Mārupē ir pilni ar kanalizāciju. Tas būtu jārisina valstiski, jo ir acīmredzama pretestība no iedzīvotāju puses, kas būvē objektus šajos rajonos. Tas tā ir tamdēļ, ka šīm teritorijām ir piemēroti nodokļi. Ierosinājums - kadastrālo vērtību aizsargjoslās pielīdzināt nullei.

Nika Kotoviča: loģiska secība – izveidot institūciju, sakārtot šos jautājumus, t.sk., kadastrā, apzinot situāciju un caur noteikumiem paredzot, kā šos situāciju risināsim, lai tā būtu saistoša gan iedzīvotājiem, gan saskaņota ar Rīgas pilsētai piederošām apkaimēm.

V. Melderis: lūgums izteikt pēdējo komentāru.

Vīriets (vārds, uzvārds netiek minēts): tiek precīzēts termins „atsavināt” – precīzāk, atpērkam teritorijas. Visās teritorijās, kur ir apbūve, meliorācijas jautājums būtu jārisina par pašvaldības līdzekļiem. Ir teritorijas, kur ir apzināti šaurie „kakli” – tie ļauj meliorācijas jautājumu atrisināt par maziem līdzekļiem, un tas būtu jādara nekavējoties.

Valdis Gavars: ir vietas, kas ir zemas, bet iedzīvotāji veido uzbērumus, nedomājot par blakus apkaimēm. Ierosinājums - regulēt ne vien rakšanu, bet arī apbēršanu. Tas būtu jākontrolē būvvaldei.

V. Melderis: aicina Inesi Sirmo apkopot priekšlikumus un secinājumus par tālāko darbību.

Inese Sirmā: atziņas par procesu:

- 1) viedokļu apmaiņa ir ļoti vērtīga, jo plānotāji nevar apzināt visus faktorus, un pašvaldībai nevar būt pietiekami daudz līdzekļu socioloģiskajām aptaujām;

- 2) semināra dalībniekiem ir vērtīgi iejusties plānotāju lomā, apzinoties, cik šie jautājumi ir sarežģīti;
- 3) šodien diskutējam par jautājumiem, kam ir objektīva, konstruktīva argumentācija, vienošanās ir vieglāka. Tomēr tas neatrisina problēmu, jo būs jāpieņem lēmumi visos no iepriekš aktualizētajiem jautājumiem.

Tiek uzsvērts, ka šobrīd noris plānošanas sākumstadija. Tiek apliecināta gatavība radīt jauno teritorijas plānojumu ar uzsvaru uz kvalitāti un mūsdienīgumu. Kontakti atrodami mājaslapā. Darbs turpināsies tematiskajās darba grupās, padziļināti diskutējot gan par šodien runātajiem, gan citiem jautājumiem.

Nākamais pasākums plānots nākamā gada otrajā pusē, kad būs izstrādātas tematisko plānojumu redakcijas.

Noslēdz runu.

V. Melderis: ieskicē rītdienas darba kārtību un pateicas par darbu šodien. Noslēdz semināru.

Sanāksme tiek slēgta plkst. 17:25

Protokola pielikumā dalībnieku saraksts 8 lpp.

Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta
Pilsētvides attīstības pārvaldes vadītāja

Protokolēja

I. Purmale

L. Tīruma

RĪGAS DOMES PILSĒTAS ATTĪSTĪBAS DEPARTAMENTS
PILSĒTVIDES ATTĪSTĪBAS DEPARTAMENTS

Tālrunis 67105816, e-pasts: pad@riga.lv
www.rdpad.lv

Tematiskais seminārs „Mājoklis”

KOPSAVILKUMS

Tēma „Dzīvojamā apbūve aizsargjoslās un paaugstināta riska objektu drošības zonās”

Problēma: pilsētā ir vietas, kuru ēkas atrodas riska objektu ierobežojumu zonās, radot ierobežojumus apbūvei un citai izmantošanai.

Risinājumi:

- precizēt šīs zonas un pārvietot iedzīvotājus;
- noteikt stingrākas prasības uzņēmumiem, kas rada apdraudējumu dzīvojamajām mājām, modernizējot esošās tehnoloģijas;
- paredzēt, ka ap dzīvojamajām zonām tiek izvietota bufera zona 100 līdz 500 m rādiusā, pārvietojot uzņēmumus, kas atrodas šajā teritorijā;
- atstāt visu esošajā stāvoklī, kompensējot iedzīvotājiem apdraudējuma radīto seku kaitējumu.

Lielākais atbalsts tiek izteikts uzņēmumu modernizēšanas pasākumiem, akcentējot ieguvumus šajā risinājumā.

Tēma „Uzņēmējdarbību un pakalpojumu dzīvojamās teritorijās priekšrocības un trūkumi”

Problēma: Mūsdienu plānošanas praksē vērojami centieni ieviest pēc iespējas daudzfunkcionālākas teritorijas. Pilsētas „audumā” to iespējams nodrošināt ar funkcionālo zonējumu, katrā zonā nosakot galveno un papildus izmantošanas veidu/-us. Grupas darbs galvenokārt skāris papildizmantošanas veidus, kas saskaņā ar likumdošanu nevar būt pretrunā ar galveno izmantošanas veidu; tomēr sadzīvē nereti vērojama šī pretrunīgā aina.

Risinājums: vairums no izmantojumiem būtu atbalstāms, bet būtu svarīgi veikt iedzīvotāju aptaujas pirms objektu būvēšanas.

Nepieciešams atkārtoti diskutēt par jautājumu, vai, nosakot noteiktu papildus izmantošanas veidu, piemēram, savrupmāju apbūves teritorijā, netiek diskriminētas citas apbūves teritorijas (mazstāvu, daudzstāvu).

Tēma „Piekļuve pie izglītības iestādēm dzīvojamās teritorijās”

Problēma: zināms, ka Rīgā ir daudz izglītības iestāžu, kas izvietotas dzīvojamās teritorijās. Laikā, kad šīs iestādes tika veidotas, bija cita situācija gan iedzīvotāju mobilizācijas, gan transporta organizācijas ziņā, tādēļ šobrīd skolām un bērnudārziem ir grūti pieklūt – tās ir

vēsturiskas apbūves teritorijā vai kvartāla vidū, kur trūkst infrastruktūras, lai nodrošinātu optimālu piekļuvi tām.

Risinājumi:

- piesaistīt papildus teritorijas, lai risinātu satiksmes organizācijas problēmas;
- paplašināt izglītības iestāžu tīklu, paralēli veicot veloceļu attīstību;
- izmantot dažādus represīvus paņēmienus – paaugstināt samaksu, mainīt izglītības iestāžu darba laiku, aizliegt satiksmes līdzekļu apstāšanos pie izglītības iestādēm.

Tēma „Meliorācijas risinājumi kopsaistībā ar pilsētas dzīvojamām teritorijām”

Problēma: atsevišķu teritoriju applūšana, kas rada risku iedzīvotajiem – veselībai, īpašumiem un pat dzīvībai. Pašvaldības uzdevums ir pasargāt iedzīvotājus no zaudējumiem, kas rodas, applūstot apdzīvotām zonām. To izdarīt ir sarežģīti, jo meliorācijas risinājumi ir dārgi, un tos grūti vienlaicīgi risināt visā pašvaldības teritorijā.

Risinājumi:

- pašvaldība iespēju robežās risina meliorācijas jautājumus – šis risinājums būtu piemērots blīvi apdzīvotās teritorijās, kur nav plānota intensīva papildus apbūve. Ja pašvaldība nevar savlaicīgi reaģēt, piemērojamā konsekvence – apbūves aizliegums šajās teritorijās;
- finansējuma līdzdalība un piesaiste meliorācijas jautājumu risināšanai.

Nepieciešams:

- 1) veidot institūciju Rīgā šo jautājumu centralizētai risināšanai;
- 2) sakārtot esošo meliorācijas sistēmu juridiskos jautājumus;
- 3) nepieļaut meliorācijas sistēmas tālāku pasliktināšanos pilsētā.